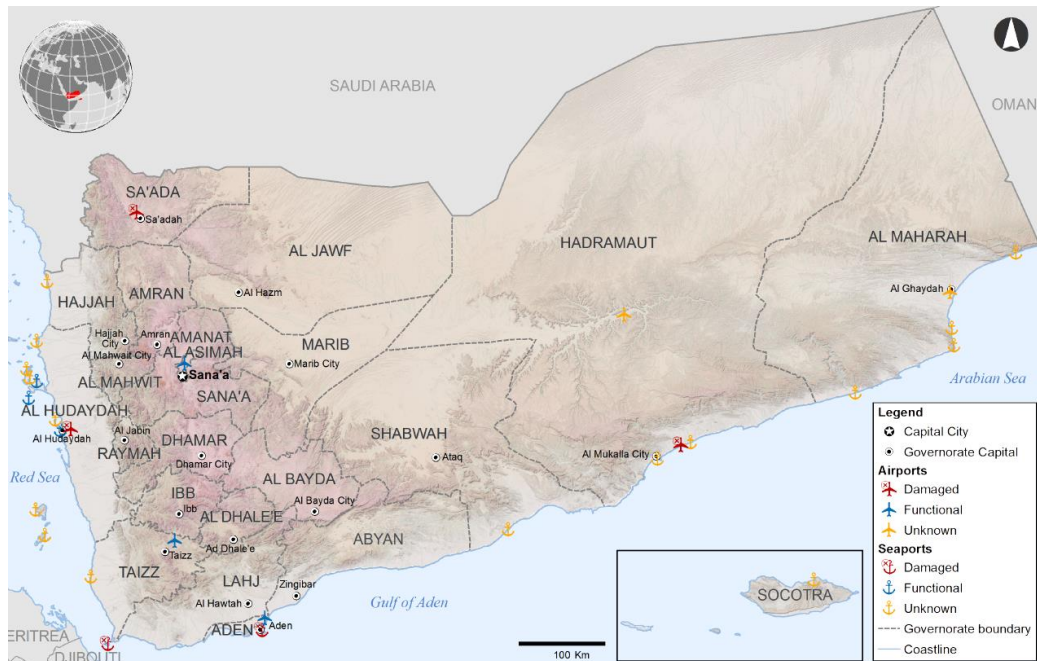

Jemen

Om rapporten

Lägesanalysen är ett underlag för Migrationsverkets rättschef/migrationsrättsenhet. Vid behov av fördjupad information för handläggning av migrationsärenden hänvisas till den landinformation som Lifos producerar i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#) och andra källor publicerade i Lifos databas.

Informationen i föreliggande rapport återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella inställning i alla delar och Lifos har ingen avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Lägesanalys: Jemen

2016-09-19, version 2.0

Lifos – Centrum för landinformation och analys inom migrationsområdet

© Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2016

Omslagsbild: UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) Yemen, "Yemen: Administrative Map (27 July 2015)", [länk](#)

Innehåll

Säkerhetsläget i Jemen	4
Nuläge	4
Kontext	5
Konfliktmönster	5
Intressenter/aktörer	6
Säkerhetslägets påverkan på befolkningen	8
Humanitär situation och mänskliga rättigheter	8
Överträdelser; axplock av incidenter och utsatta kategorier	9
Access	10
Källor och referenser	11

Säkerhetsläget i Jemen

Nuläge

Den senaste temporära vapenvila som kom till stånd i april 2016 kollapsade i början av augusti över fortsatt oenighet bl.a. kring hur tillbakadragandet av rebellstyrkor från städer, avvärpningsprocess och regeringssammansättning skall se ut. Den FN-ledda processen bygger i grunden på de principer som listas i säkerhetsrådets resolution 2216 (2015),¹ dvs. bl.a. att president Abd Rabbo Mansour Hadi's regering, som f.n. på pappret har sitt temporära säte i Aden, skulle återinstalleras i huvudstaden Sana'a, som sedan 2014 kontrolleras av den s.k. [Houthimilisen](#) (Ansar Allah).² Trots tydliga incitament – inte minst ekonomiska – för huvudparterna³ att förlänga vapenvilan och fortsätta förhandla, har krigshandlingarna återigen eskalerat våldsamt, inte minst i sydvästligt belägna Taiz, där striderna i och för sig aldrig upphört under denna eller tidigare vapenvilor. Vidare står det klart att ingen av parterna kan kontrollera alla de olika miliser som idag opererar i Jemen – allra minst [al-Qaïda in the Arabian Peninsula \(AQAP\)](#) med lokala allierade Ansar al-Sharia, eller dess växande utmanare om lokala element, den [s.k. Islamiska staten](#) i Jemen (*Wilayat al-Yemen*/IS-Y).⁴

Under augusti-september har flygattacker utförda av den Saudiledda koalitionen ägt rum från Sa'adah i norr till Taiz i sydväst, medan markstrider och terrorattentat fortsätter även på flera andra fronter i landet. Ansar Allah har intensifierat sina raketattacker mot mål inne i Saudiarabien medan den Saudiledda koalitionen återupptagit flyganfallen mot den Houthikontrollerade huvudstaden Sana'a och milisens nordliga fäste Sa'adah, där bl.a. 19 personer, varav de flesta barn, skall ha dödats i en koalitionsattack den 13 augusti. Två dagar senare uppges också 19 personer ha dödats i en koalitionsattack mot ett sjukhus som drivs av Läkare utan gränser i staden Abs i provinsen Hajjah i nordväst. Skulle koalitionen, som vissa bedömare befarat, försöka inta Sana'a, skulle det bli mycket kostsamt, sannolikt lägga staden i blodiga ruiner och samtidigt ändå inte slå ut alla rebellfästen längs den saudiska gränsen. Efter att tusentals människor demonstrerat till stöd för Houthimilisen och f.d. president Ali Abdullah Saleh i Sana'a 20 augusti bombades huvudstaden, med tre civila dödsoffer som följd. Den 29 augusti sprängdes minst 60 personer till döds i ett självmordsattentat riktat mot en bas för regeringstrogen milis i den sydliga hamnstaden Aden. IS-Y tog på sig ansvaret.⁵ Den 10 september dödades minst 30 personer i Saudiledda flygattacker i Beit Sa'adan i Arhabdistriktet i norra delen av Sana'a provins.⁶ I skrivande stund, 15 september 2016, rapporteras om minst 40 dödade i strider som rasar mellan Houthimilis och regeringstrogna styrkor kring Taiz i sydvästra Jemen.⁷ Striderna fortsätter.

¹ Se UNSC, Resolution 2216 (2015), 2015-04-14, [länk](#)

² Se ICG, *The Huthis: From Saada to Sanaa*, 2014-06-10, [länk](#)

³ Hadilägre/den Saudiledda koalitionen – Ansar Allah/GPC/Ali Abdullah Saleh/Iran.

⁴ Se vidare, The Jamestown Foundation/Terrorism Monitor, Vol. 13, Issue 16, *Wilayat al-Yemen: The Islamic State's New Front*, 2015-08-07, [länk](#)

⁵ Al-Monitor, "Saudi Arabia's moment of truth in Yemen", 2016-08-07, [länk](#); ICG, Crisis Watch, Yemen, augusti 2016, [länk](#); MSF, "Yemen: As armed conflict intensifies once again, seeking medical care is dangerous", 2016-09-15, [länk](#)

⁶ ACAPS, *Yemen*, 2016-09-10, [länk](#)

⁷ AFP, "40 dead in clashes around key city of southwest Yemen: military", 2016-09-15.

Kontext

Konfliktmönster

Jemens stammar/klaner har visserligen i praktiken alltid haft ett stort mått av autonomi i Jemen. I avsaknad av ett fungerande centraliserat lag- och rättssystem har också traditionella klanlagar och sedvänjor fortsatt att utgöra det huvudsakliga rättssystemet, och, på gott och ont, grunden för merparten av all konflikthantering i många områden utanför de största städerna.⁸ Dagens Jemen karaktäriseras annars av [kraftigt försvagade statliga institutioner](#) och [krypande statskollaps](#),⁹ samt flerdimensionella lokala, regionala, internationella, [gamla och nya motsättningar](#) som genererar mer eller mindre intensiva strider mellan konkurrerande väpnade fraktioner. I vissa områden är situationen så [dynamisk](#) och/eller underrapporterad¹⁰ att det tidvis är svårbedömt vilka aktörer som de facto äger [territoriell kontroll/dominans](#)¹¹ (jfr grov lägesbild/[karta](#) avseende 25 april 2016) – inte minst i perifera distrikt i exempelvis al-Jawf, Ma'arib och Shabwah, där centralmakten aldrig haft kontroll alternativt tappat greppet till förmån för lokala klaner, liksom distrikt i al-Bayda, Shabwah, Abyan och stora delar av Hadhramout, där också AQAP (och Ansar al-Sharia, varav vissa underställt sig IS-Y) periodvis dominerar. Delar av landet är därmed också mycket svårnådda för utomstående, inklusive aktörer inom det ”[humanitära klustret](#)” verksamma i landet. Jemens politiska och sociala utmaningar, inklusive myndigheters - i synnerhet rätts- och säkerhetssektorernas - kapacitets- och integritetsbrister är omfattande. Landet är också ett av flera exempel i arabvärlden där högre militära befälsstrukturer och paramilitära elitstyrkor uppvisar mer lojalitet gentemot egna regionala nätverk och inflytelserika eliter (t.ex. f.d. presidentfamiljen [Saleh](#) eller familjen [al-Ahmar](#)) än staten som sådan. Jemen är därmed ett av världens ”högst” rankade länder efter index över [fragila \(fallerande\) stater](#) och korruption, samtidigt Arabiska halvöns minst utvecklade land, med en ung, underutbildad och snabbt växande befolkning prövad av sinande vatten, mat och oljeresurser. Landets motsättningar kompliceras ytterligare av mycket hög vapentäthet.¹²

I och med att Jemens konflikter de senaste åren alltmer länkats till friktioner mellan de regionala stormakterna Saudiarabien och Iran har de också tenderat att bli mer svårlösta. Det vore dock en grov förenkling att påstå att det skulle vara fråga om ett rent ombudskrig mellan Saudiarabien och Iran. I grunden rör det sig snarare om lokalt/provinsieilt missnöje och maktkamp mellan traditionella eliter. Vidare

⁸ I al-Jawf innebär frånvaron av ett robust statligt rättssystem och polisens svaghet att traditionella stamlagar kvarstår som den dominerande konfliktlösningsmekanismen, medan i t.ex. al-Bayda stam- och statslag praktiseras sida vid sida. Även i bl.a. Shabwah praktiseras traditionella stamlagar (Partners-Yemen, 2012-04-18; Partners for Democratic Change International & Partners for Democratic Change –Yemen, *Baseline Conflict Assessment Report*, februari 2011, Lifos 27528/Lifos, *Jemen 2012*, 2012-10-01, [länk](#); ACAPS, *Yemen*, “Politics and security”, 2016-04-01, [länk](#)). Jfr även FFP, *Fragile States Index 2016*, [länk](#); FFP, *Yemen in 2016*, [länk](#).

⁹ Jfr FFP, *Fragile States Index 2016*, [länk](#); FFP, *Yemen in 2016*, [länk](#); Al-Monitor, “How long can the Houthis hold on to Yemen?”, 2016-09-13, [länk](#)

¹⁰ Flera lättillgängliga jemenitiska nyhetsrapportörer (jfr [onlinenewspapers.com](#): “Yemeni Newspapers”, [länk](#)) har tagits över och/eller stängts ned under konflikten.

¹¹ European Council on Foreign Relations (ECFR), *Mapping the Yemen Conflict*, [länk](#)

¹² Gun Policy.org, “Yemen — Gun Facts, Figures and the Law”, [länk](#)

tenderar Saudiarabiens urskillningslösa flygoffensiv mot landet att öka sympatierna för Houthirörelsen även hos människor som egentligen inte stödjer den.¹³

Detta sagt, kan sägas att Jemens nuvarande internationaliserade inbördeskrig, som också påverkat landets civilbefolkning och infrastruktur allra mest sedan mars 2015, står mellan å ena sidan styrkor (vissa arméförband och ”Popular Resistance Committes”) lojala med president Abd Rabbo Mansour Hadi, kraftigt uppbäckade av den Saudiledda koalitionen flygvapen och elitförband, å andra sidan styrkor (vissa förband ur armé och säkerhetsstyrkor samt ”Popular Committees”, samordnade under en/ett Ansar Allah-initierat ”Supreme Revolutionary Committee/Council”) lojala med f.d. president Ali Abdullah Saleh och/eller Houthirörelsen (finansiellt och materiellt uppbäckade av Iran). Denna huvudkonflikt kan delvis också sägas ha absorberat tidigare konflikter i landet, som t.ex. friktioner som tidigare genererat lokala strider mellan Houthimilis och sunniextremister i norr (varav vissa element kopplade till al-Islah, nedan), respektive konflikter mellan väpnade element med koppling till separatiströrelsen Hiraak al-Janoubi (Southern Movement) och 33 pansarbrigaden (allierad med andra Salehlojala arméförband).¹⁴

Intressenter/aktörer¹⁵

Utöver USA, Saudiarabien, Iran och en rad andra stater med mer eller mindre direkta/indirekta intressen i Jemen, bör följande kärnaktörer/-intressenter nämnas.

- En mycket stor andel av jemeniterna anser sig ha en klar stam-/klanidentitet. Detta gäller kanske i synnerhet dem som lever i de norra högländerna där landets tre huvudklankonfederationer¹⁶ Hashid, Baqil och Maddhaj har sina ursprungliga hemvister, med Hashid ursprungligen koncentrerad kring Sana’a, och Baqil ursprungligen koncentrerad till provinserna al-Jawf, Ma’arib och Dhamar. Enligt en talesman för Hashidkonfederationen, kan även sägas att västra Jemen från norr till söder traditionellt i princip dominerats av Hashid medan östra Jemen dominerats av Baqil. Provinsen al-Jawf sägs vara ”större än Schweiz men endast ha ca 250 000 invånare. En klan inom Baqil, med fyra subklaner, kontrollerar de delar av al-Jawf som alls kontrolleras.”¹⁷ Stammar/klaner och traditionella eliter har därmed fortfarande stort inflytande i det jemenitiska samhället, kan i många fall mobilisera miliser och finns representerade i politiska partier, rörelser och säkerhetsstyrkor – och på alla sidor av Jemens konflikter. Den visserligen politiskt splittrade konfederationen Hashid är den över tid kanske mest politiskt aktiva, och Bakil den sammantaget största.¹⁸
- General People’s Congress (GPC) som varit Jemens ”statsbärande” regeringsparti sedan 1982 (både i dåvarande Nordjemen och i det ”enade”

¹³ Jfr Al-Monitor, "Iran looms large over Senate fight to block arms sales for Saudi war in Yemen", 2016-09-19, [länk](#)

¹⁴ OHCHR, *Situation of human rights in Yemen*, 2016-08-04, [länk](#)

¹⁵ Grovt förenklad översyn. Se vidare, ECFR, [länk](#); ICG, 2014-06-10, [länk](#); ICG, *Yemen: Is Peace Possible?*, 2016-02-09, [länk](#); ICG, *Yemen's Southern Question: Avoiding a Breakdown*, 2013-09-25, [länk](#); Lifos, 2012-10-01, [länk](#).

¹⁶ Arabiska stammar kan generellt indelas i *qabila* (nationella och transnationella stamkonfederationer) och *'ashira* (individuella stammar). 'Ashira kan vidare indelas *fukhud* (klaner), *kham/khums* eller *ibn 'amm* (ättlingar) samt en lägsta nivå, *al-bayt* eller *a'ila* (storfamilj).

¹⁷ Sheikh Hamid al-Ahmar, 2012-04-16/ Lifos, 2012-10-01.

¹⁸ ACAPS, 2016-04-01.

Jemen), grundat av f.d. president Ali Abdullah Saleh, som fortfarande är dess ledare. GPC är inflytelserikt i jemenitisk politik och säkerhet och kan fortfarande mobilisera parti-/Salehlojala delar av Jemens militär- och säkerhetsstyrkor samt milis (bl.a. s.k. Popular Committes¹⁹). Enligt International Crisis Group, är GPC i praktiken inte att betrakta som ett politiskt parti med klar ideologi (förutom Jemens enhet), utan snarare en paraplyorganisation som fungerar som distributör av beskyddarskap.²⁰

- Al-Islah/the Yemeni Congregation for Reform, grundat 1990, är det största oppositionspartiet med ca 5 miljoner anhängare, konservativt islamistiskt, närbesläktat med det Muslimska brödrskapet, kan mobilisera miliser (både inom och utom ramen för s.k. Popular Resistance Committees), och har deltagit i kampanjen för att störta Saleh sedan 2011 och framåt.
- Den internationellt erkända jemenitiska övergångsregeringen, under president Hadi, med delar av reguljära militära styrkor jämte olika former av klan- eller partibaserade allierade miliser (bl.a. s.k. Popular Resistance Committees) – med stark uppbackning av Saudiarabien (jämte övriga GCC, utom Oman).
- Som framgår av Lifos tidigare lägesbilder över utvecklingen i Jemen,²¹ är annars de norra högländernas shiitiska (zayditiska) [Houthimilis](#) (Ansar Allah) en av de jemenitiska aktörer som kunnat kapitalisera mest på de senaste fem årens galopperande instabilitet i landet – i synnerhet perioden 2014-16, då man också erhållit stöd av tidigare fientligt inställda armé- och miliselement lojala med GPC/Salehfamiljen - samt Iran.
- En annan aktör som också vunnit på aktuellt säkerhetskaos är AQAP. AQAP opererar i [flera av landets provinser](#), inte minst Hadhramaut där man sammantaget kan sägas dominera halva provinsen, och bedöms fortfarande vara en av det internationella AQ-nätverkets absolut mest potenta grenar och kunna bygga på lokal folklig förankring. Houthimilisens avancemang söderut, bl.a. i traditionellt sunnidominerade områden i Jemen, har också gjort den sekteristiska dimensionen i landets konflikter mer påtaglig och ser ut att ha bidragit till att fler sunniter (shafiiter) graviterat mot AQAP och/eller Ansar al-Sharia och/eller IS-Y (nedan), samtidigt som
- militanta grenar av separatiströrelsen²² [Southern Movement](#) (Hiraak al-Janoubi)²³ fått starkare livskraft.
- Ett nyare inslag på den jemenitiska arenan är den s.k. Islamiska statens [Wilayat al-Yemen](#) (IS-Y/Daesh's officiella gren i Jemen, med minst sju "sub-provinser"²⁴ - dock till dags dato utan någon betydande territoriell kontroll), vars bombattacker mot moskéer, säkerhetsstyrkor och miliser i bl.a. Sana'a, Aden, Lahj och Mukalla krävt hundratals dödsoffer de senaste

¹⁹ Se OHCHR, 2016-08-04.

²⁰ Lifos, 2012-10-01.

²¹ Se Lifos, Lägesanalys: *Säkerhetsläget i Jemen*, 2015-06-23, [länk](#)

²² Sydjemens provinser utgjordes av de nuvarande provinserna Aden, Abyan, al-Dhale'e, Hadhramout, Lahj, al-Mahra och Shabwah. En del av al-Baydah tillhörde tidigare Sydjemen medan norra delen av al-Dhale'e tillhörde Nordjemen (Lifos, 2012-10-01).

²³ Se vidare ICG, *Yemen's Southern Question: Avoiding a Breakdown*, 2013-09-25, [länk](#)

²⁴ *Wilayah* som bär namn efter existerande jemenitiska provinser som Sana'a, Ibb, Taiz (the "Green Brigade"), Lahj, Aden, Shabwa, Hadramaut och al-Bayda (se The Jamestown Foundation, *Wilayat al-Yemen: The Islamic State's New Front*, 2015-08-07, [länk](#)).

två åren.²⁵ Den 29 augusti sprängdes minst 60 personer till döds i ett IS-Y-attentat riktat mot en bas för regeringstroget milis i Aden.²⁶

Säkerhetsläget påverkan på befolkningen

Jemen är ett stort land, med knappt 25 miljoner invånare (24,41, 2013), i hög grad koncentrerade till byar i västra delarna av landet, från högländer i norr till kustslätter i söder.²⁷ Säkerhetssituationen varierar mellan olika orter, mellan stad och landsbygd samt över tid. Statistiken över antalet dödsoffer, civila som stridande, i Jemens konflikter är dock inte tillförlitlig. Statistik från Uppsala konflikt-databas över perioden 1989-2015 visar på totalt 15155 dödsoffer, varav 14191 i vad som definieras som "state based violence" (regering-AQAP), 785 i "non-state violence" (AQAP-Haditroget styrkor alt. al-Maraziq-al-Saida alt. AQAP-Ansar Allah) och 179 i "one-sided violence" (regeringsstyrkor-civila alt. IS-civila).²⁸ Oaktat detta, tyder mycket på att en betydande andel av de offer som krävts i de konflikter som pågått i landet innan 2015 varit personer som tillhört säkerhetsstyrkor, miliser och/eller terrornätverk. Understrykas bör dock att ett inte obetydligt antal civila också fallit offer för operationer mot demonstrationer, attentat och drönarattacker riktade mot stridande parter, främst AQAP, periodvis också i korseld i strider mellan miliser.²⁹

Humanitär situation och mänskliga rättigheter

Med den Saudiledda koalitionen offensiv mot Houthimilisen sedan mars 2015, och milisens fortsatta operationer, har ett redan allvarligt säkerhetsläge och en krypande statskollaps³⁰ eskalerat till ett mer uppenbart internationaliserat inbördeskrig som påverkar hela landet och medfört att alltför civila dödas, skadas, drivs i internflykt och svält. Flyganfall med bl.a. civila offer i närhet till mål för den Saudiledda koalitionen anfall och attacker på bostadsområden och sjukhus utförda av Houthiläget i "fientligt inställda städer" som Aden, Taiz, al-Dhale' och Lahj har krävt ett betydande antal civila offer. Brist på säkerhet i konfliktexponerade områden har också medfört ökad risk för övergrepp mot utsatta grupper som kvinnor, barn och flyktingar³¹ samtidigt som rekryteringen av barnsoldater, som redan tidigare varit ett utbredd fenomen i Jemen, ser ut att ha ökat.³²

I juli 2015 förklarade the Inter-Agency Standing Committee (IASC) Jemen vara en "nivå-3-kris", med 21 miljoner människor i behov av humanitärt bistånd för överlevnad,³³ och utbredd hungersnöd, värst i Sa'adah, Hajjah, al-Houdeidah, Taiz, al-Dhale', Lahj, al-Bayda, Abyan och Shabwah.³⁴ Enligt FN har de flesta av

²⁵ *Ibid*; AEI Critical Threats, "Challenging the Yemeni State: ISIS in Aden and al Mukalla", 2016-06-09, [länk](#)

²⁶ MSF, 2016-09-15, [länk](#)

²⁷ Se vidare, Utrikespolitiska institutet/Landguiden, *Jemen*, "Befolkning och språk", [länk](#)

²⁸ UCDP, "Yemen (North Yemen)", [länk](#)

²⁹ Lifos, 2015-06-23.

³⁰ Jfr FFP, *Fragile States Index 2016*, [länk](#); FFP, *Yemen in 2016*, [länk](#)

³¹ Se UNHCR, Global Focus, "Yemen", [länk](#)

³² Lifos, Op.cit; HRW, "Dispatches: War's Terrible Toll on Children", 2015-06-11, [länk](#); OHCHR, *Situation of human rights in Yemen*, 2016-08-04, [länk](#)

³³ ACAPS, 2016-09-13, [länk](#)

³⁴ FAO/IPC/GoY, "Yemen: IPC Analysis - Summary of Findings, Acute Food Insecurity Current Situation Overview, June - September 2016", 2016-06-14, [länk](#)

landets 22 provinser³⁵ direkt påverkats av strider och internflyktingar (IDP), inte minst Taiz (533000 IDP), Hajjah (448000 IDP), Sana'a (228000 IDP), Amran (102000 IDP), Aden, Sa'adah, Ma'arib, al-Jawf, al-Dhale', Lahj, Ibb, al-Hodaydah, al-Bayda, Abyan och Hadhramaut.³⁶

Officiella siffror inhämtade via sjukvårdsinrättningar runt om i Jemen visar att över 6700 personer dödats och över 33800 skadats i samband med stridshandlingar från slutet av mars 2015 till augusti 2016.³⁷ Emellertid kan över 10000 människor ha fallit offer, varav ca 6000 i attacker utförda av den Saudiledda koalitionen, enligt FN:s kontor för koordinering av humanitära affärer (OCHA), som också pekar på att många områden i Jemen idag saknar fungerande sjukvårdsinrättningar, varför människor ofta begravs utan att uppgift lämnas till officiella register.³⁸ Annars har FN:s kontor för högkommissarien för mänskliga rättigheter (OHCHR) perioden 1 juli 2015-30 juni 2016 dokumenterat 2067 civila dödsoffer och 2815 civila skadade som resultat av konflikten. Av dem uppges 1259 ha dödats och 1360 ha skadats som resultat av koalitionens flygattacker, medan 475 uppges ha dödats och 1121 ha skadats som resultat av beskjutning utförd av s.k. Popular Committees och arméförband lojala med f.d. president Saleh. Samtidigt skall 113 civila ha dödats och 154 skadats som resultat av attacker utförda av AQAP och/eller IS-Y, medan andra också dödats och skadats av oidentifierade väpnade element.³⁹

Vidare har kontinuerliga brott mot krigets lagar begångna av alla parter drivit över 3,1 miljoner människor i internflykt i jakt på säkerhet, mat och medicin. Där finns nu internflyktingar i 21 av 22 provinser, varav 71% som varit på flykt i över ett år. Deras utsatthet och trycket på värdsamhällena ökar snabbt liksom bristen på mat och förnödenheter i dessa samhällen, som också i stor utsträckning saknar fungerande sjukvårdsinrättningar, bl.a. Ma'arib (14% fungerande), Taiz (29%), Sana'a (59%), Hajjah (60%) och Amran (62%).⁴⁰ [Attackerna mot sjukvårdsinrättningar](#) runt om i landet rapporteras vara många och omfattande.⁴¹

Överträdelser; axplock av incidenter och utsatta kategorier

OHCHR, som på plats dokumenterat överträdelser som ägt rum i Jemen under perioden 1 juli 2015 - 30 juni 2016, noterar bl.a. följande under rubriker som "militära operationer", "yttrandefrihet", "frihetsberövanden", "mord", "inverkan på barn" samt "sexuellt och könsrelaterat våld".

Flygbombningar utförda av den Saudiledda koalitionen rapporteras vara den enskilt vanligaste anledningen till civila dödsoffer i Jemen, och beräknas orsaka ca en tredjedel av de dödsfall och skador som dokumenterats av OHCHR under året. Ett stort antal mycket allvarliga incidenter, ibland med hundratals civila dödsoffer och skadade, har dokumenterats. En av de dödligare attackerna skall ha ägt rum 15 mars 2016 på Khamees marknad i Mastabadistriktet i Hajjah (under rusningstid), med 107 civila dödsoffer, varav 25 barn, och många skadade som resultat. En

³⁵ Efter att ön Socotra avdelats som egen provins från Hadhramaut i december 2013 är Jemen nu i praktiken administrativt indelat i 22 provinser.

³⁶ OCHA, "Yemen: Humanitarian snapshot – overview of displacement in host settings (as of August 2016)", 2016-09-15, [länk](#)

³⁷ *Ibid.*

³⁸ Reuters, "U.N. says 10,000 killed in Yemen war, far more than other estimates", 2016-08-30, [länk](#)

³⁹ OHCHR, 2016-08-04, [länk](#)

⁴⁰ OCHA, 2016-09-15, [länk](#)

⁴¹ MSF, 2016-09-15, [länk](#); OHCHR, 2016-08-04, [länk](#)

annan den 27 februari 2016 mot Khaleq marknad i Nahmdistriktet i Sana'a, med 41 civila dödsoffer, varav 9 barn, som resultat. Incidenterna där civila mål som tätbebyggda bostadsområden, bröllop, offentlig och privat infrastruktur drabbats är många och i många fall mycket omfattande, och användningen av klusterbomber frekvent.

Återkommande attacker/militära operationer som riktats mot civila mål har också utförts av "Popular Committees" och arméförband lojala med f.d. president Saleh, varav en av de dödligare en som drabbade bostadsområdet al-Ghaleel i Dar Sa'addistriktet, Aden 19 juli 2015, med 107 civila dödsoffer, varav 29 barn och 32 kvinnor, och 198 skadade som följd. Vidare, rapporteras många dödliga attacker mot civila och al-Islahmedlemmar i bl.a. Taiz, Dhamar och Ibb. Från Taiz rapporteras också om direkt prickskyttebeskjutning av civila i områden under kontroll av Popular Committees. Bland sådant som drabbar civila, däribland barn, i områden kontrollerade av Houthis-Salehlägre ingår också landminor.

Vidare rapporteras om dödliga attacker/mord på journalister och människorättsförsvarare, försvinnanden och olaga frihetsberövanden, medan Houthis-Salehsidan också blockerat 10 nyhetssiter och fem tidningar, censurerat fyra satellitkanaler samt gjort razzior hos, fört bort och/eller utfärdat reseförbud för, en rad politiska aktivister och människorättsaktivister.

OHCHR har också observerat ett växande antal riktade attacker mot hjälparbetare och andra civila, religiösa ledare, företrädare för rättsväsendet, regeringsföreträdare och andra politiker samt medlemmar i säkerhetsstyrkorna, varav ett stort antal utförda av AQAP och IS-Y.

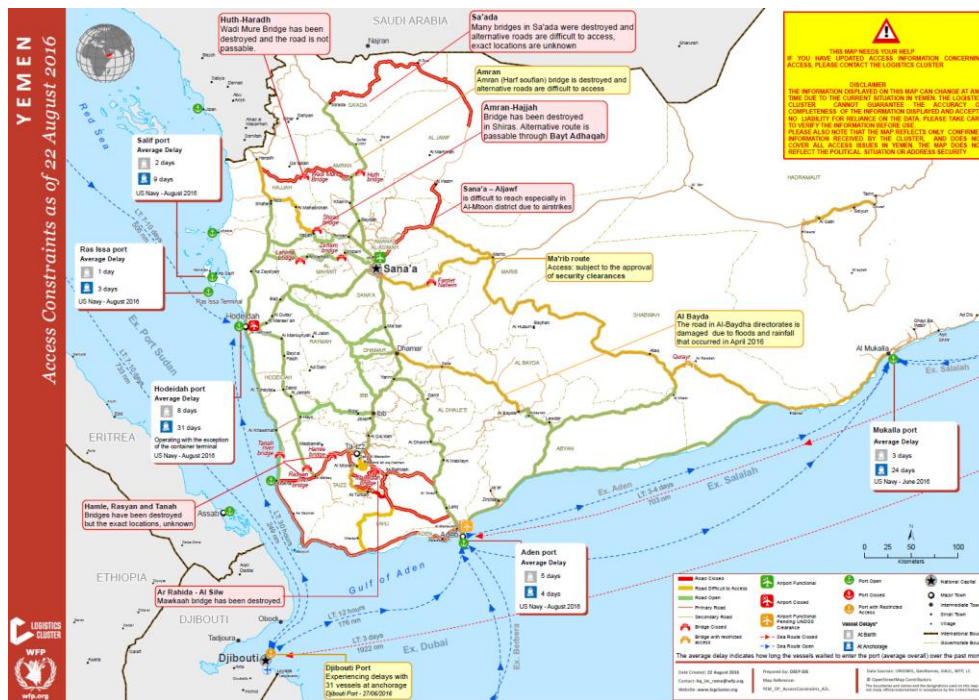
Än en gång skall också uppmärksammas att konflikten har en förödande inverkan på Jemens barn, såväl i form av direkta dödsfall (620 dödade och 758 som blivit allvarligt handikappade under rapportperioden) som i form av rekrytering till väpnade grupper mm. Framhållas bör också att konflikten rapporteras ha försatt Jemens kvinnor i en än mer utsatt situation, med förhöjd risk för sexuellt och annat fysiskt våld och tortyr.⁴² [OHCHR-rapporten](#) bör läsas i sin helhet.

Access

Slutligen kan noteras att såväl jemenitiska som utländska civila flygbolag endast undantagsvis kunnat operera reguljärflyg till och från Jemen sedan mars 2015. Stora delar av landets infrastruktur är sönderbombad. Den Saudiledda koalitionen har också infört en blockad som kraftigt begränsar alla resvägar till havs, land- och flygvägen. Aden flygplats uppges vara öppen, men med begränsat tillträde för bl.a. FN/UNHAS varannan vecka sedan 23 maj. Sana'a flygplats, som också bombats vid ett antal tillfällen under konflikten, skall ha stängts 6 augusti, men skall återigen ha öppnats 15 augusti.⁴³ I skrivande stund pågår dock koalitionsflyganfall bl.a. mot centrala delar av huvudstaden Sana'a.

⁴² OHCHR, 2016-08-04, VI. "Allegations of violations and abuses", A-I, [länk](#)

⁴³ För närmare detaljer om möjliga farvägar landvägen till/i bl.a. Sana'a, Sa'ada, Hajjah, Aden, Amran, Marib, Taiz, Lahj och al-Jawf, se WFP, "Yemen: Access Constraints as of 22 August 2016", 2016-08-24, [länk](#); ACAPS, 2016-09-13, [länk](#)

Gun Policy.org, “Yemen — Gun Facts, Figures and the Law”,
<http://www.gunpolicy.org/firearms/region/yemen>

Human Rights Watch (HRW), “Dispatches: War’s Terrible Toll on Children”,
 2015-06-11, <https://www.hrw.org/news/2015/06/11/dispatches-wars-terrible-toll-children>

International Crisis Group (ICG), Crisis Watch, Yemen, augusti 2016,
<https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/august-2016#yemen>

International Crisis Group, *Yemen: Is Peace Possible?*, Report No 167, 2016-02-09,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/yemen-peace-possible>

International Crisis Group, *The Huthis: From Saada to Sanaa*, Report No 154,
 2014-06-10, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/huthis-saada-sanaa>

International Crisis Group, *Yemen’s Southern Question: Avoiding a Breakdown*,
 Report No 145, 2013-09-25, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/yemen-s-southern-question-avoiding-breakdown>

The Jamestown Foundation/Terrorism Monitor, Vol. 13, Issue 16, *Wilayat al-Yemen: The Islamic State’s New Front*, 2015-08-07,
http://www.jamestown.org/single/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=44263&tx_ttnews%5BbackPid%5D=7&cHash=901fe285861b27a174a00d29ee3b71ac#.VhIaJ_mqpBd

Lifos, Lagesanalys: *Säkerhetsläget i Jemen*, 2015-06-23,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=42139>

Lifos, *Jemen 2012*, 2012-10-01,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=28816>

Médecins Sans Frontières (MSF), “Yemen: As armed conflict intensifies once again, seeking medical care is dangerous”, 2016-09-15,
<http://www.msf.org/en/article/yemen-armed-conflict-intensifies-once-again-seeking-medical-care-dangerous>

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Situation of human rights in Yemen*, Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights, A/HRC/33/38, 2016-08-04, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G16/172/38/PDF/G1617238.pdf?OpenElement>

Reuters, “U.N. says 10,000 killed in Yemen war, far more than other estimates”,
 2016-08-30, <http://www.reuters.com/article/us-yemen-security-toll-idUSKCN11516W>

RiskIntelligence [Univ. of Texas Libraries], “Military Situation Map of Yemen 25 April 2016”, <https://pbs.twimg.com/media/Cg9iYxXWUAA6EVc.jpg:large>

UNHCR, Global Focus, “Yemen”,
http://reporting.unhcr.org/node/2647#_ga=1.7641914.963710555.1443018212

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), “Yemen: Humanitarian snapshot – overview of displacement in host settings (as of August 2016)”, 2016-09-15,
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/YEMEN_Hum.%20Snapshot_13092016_EN.pdf

UN Security Council, Resolution 2216 (2015), 2015-04-14,
[https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2216\(2015\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2216(2015))

Uppsala Conflict Data Program (UCDP), University of Uppsala, Department of Peace and Conflict Research, “Yemen (North Yemen)”,
<http://ucdp.uu.se/#country/678>

Utrikespolitiska institutet/Landguiden, *Jemen*, “Befolkning och språk”,
<http://www.landguiden.se/Lander/Asien/Jemen/Befolkning-Sprak>

World Food Programme (WFP), “Yemen: Access Constraints as of 22 August 2016”, 2016-08-24,
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/yem_op_accessconstraints_a3l_20160822.pdf

Lifos publikationer

Landrapport syftar primärt till att utgöra ett underlag till Migrationsverkets rättsliga styrning. Den kan också ge stöd vid handläggning i migrationsärenden.

Temarapport syftar till att ge landinformation i ett eller flera sammanlänkade teman, alternativt ett tema som berör flera länder.

Lägesanalys syftar till att ge en kortfattad lägesbild av en situation i ett land, inklusive en analys kring möjlig utveckling.

Scenarioanalys syftar primärt till att utgöra ett stöd vid prognosarbete, strategiskt beslutsfattande etc. genom att beskriva ett antal möjliga scenarier samt sannolikheten och konsekvensen av dessa.

Fråga-Svar är sammanställningar av information som svar på frågor från Migrationsverkets anställda.

Om Lifos

Lifos är ett center för landinformation och omvärldsanalys. Vi samlar in, analyserar och upprätthåller expertkunskap om länder och regioner från vilka människor söker sig till Sverige.

Lifos mission: Lifos är ett expertorgan, vilket agerar opartiskt och proaktivt för att bidra till rättssäkra och effektiva migrationsprocesser genom tillförlitlig, relevant och lättillgänglig landinformation och omvärldsanalys.

Migrationsverket • 601 70 Norrköping

gb-lifos@migrationsverket.se

<http://lifos.migrationsverket.se> • www.migrationsverket.se